



ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ



Αθήνα, 30 Ιουνίου 2016

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: Παροχή δωρεάν δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

Η χώρα μας – κατά κοινή ομολογία- μετά από μία μακρά περίοδο συνεχούς ύφεσης και αρνητικού κλίματος από την πλευρά των εταίρων μας στο ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλάζει πλέον σελίδα.

Οφείλουμε όλοι να εστιάσουμε στην ανάκαμψη της Εθνικής Οικονομίας, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητά της και διασφαλίζοντας όλες τις εγγυήσεις προς αυτή την κατεύθυνση. Ο ενεργειακός τομέας αναδεικνύεται, αδιαμφισβήτητα, ως κύριος άξονας τόσο της ανάπτυξης των ελληνικών επιχειρήσεων, όσο και της ευημερίας των Ελλήνων πολιτών, που έχουν δοκιμαστεί τα τελευταία χρόνια. Η βάση της ηλεκτροπαραγωγής είναι οι λιγνιτικές μονάδες. Η Ελλάδα έχει ένα και μόνο εγχώριο ορυκτό καύσιμο, το λιγνίτη, ο οποίος στήριζε επί σειρά δεκαετιών την εθνική οικονομία και την ανάπτυξη της χώρας και από αυτόν εξαρτάται η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, καθώς και η βελτίωση του ισοζυγίου εμπορικών συναλλαγών. Ωστόσο, η λιγνιτική ηλεκτροπαραγωγή μειώνεται συνεχώς τα τελευταία χρόνια, η δε τάση αυτή θα εξακολουθήσει και τα επόμενα χρόνια.

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία που έχουν κατατεθεί στο Ελληνικό Κοινοβούλιο και περιλαμβάνονται και στις Εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο τομέας ηλεκτρικής ενέργειας στην χώρα μας είναι πλήρως προσαρμοσμένος προς τους Ευρωπαϊκούς Στόχους του 2020 για την Ενέργεια και το Κλίμα, δηλαδή μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 20% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990, άντληση του 20% της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά 20%. Επίσης, με βάση τον σχεδιασμό μας, θα επιτευχθεί πλήρης προσαρμογή προς τους Στόχους του 2030 για μείωση των εκπομπών CO₂ το 2030, υπερκαλύπτοντας τους ήδη από 2025, χάρη σε μία σειρά ενεργειών. Και μάλιστα αυτό θα γίνει χωρίς να διακυβευθεί η ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας, δηλαδή, διατηρώντας ένα μερίδιο λιγνιτικής παραγωγής της τάξης του 30-35% στο ενεργειακό μίγμα, κυρίως από νέες λιγνιτικές μονάδες, υψηλής απόδοσης και χαμηλών εκπομπών.

Επομένως, η πρόταση τροποποίησης της Οδηγίας για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου (EU ETS) για την περίοδο 2021-2030 μας αφορά άμεσα! Η πρόταση αυτή προβλέπει, εκτός των άλλων, ότι κατ' εξαίρεση θα χορηγούνται δωρεάν δικαιώματα στην ηλεκτροπαραγωγή για τις χώρες με κατά κεφαλήν ΑΕΠ χαμηλότερο του 60% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με βάση τα στοιχεία του 2013. Αυτή η εξαίρεση παρέχεται ως βοήθεια στις χώρες με χαμηλό ΑΕΠ, ώστε να ενισχυθεί η οικονομική ανάπτυξή τους. Υπάρχουν 10 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πληρούν το παραπάνω κριτήριο για το 2013, αλλά όχι η Ελλάδα της οποίας το κατά κεφαλήν ΑΕΠ ήταν 2% υψηλότερο (62% του μέσου κοινοτικού όρου).

Δυστυχώς στο Συμβούλιο Κορυφής, τον Οκτώβριο του 2014, όπου αποφασίστηκαν οι Στόχοι για το 2020-2030 και οι βασικοί άξονες της νέας Οδηγίας για το EU ETS (Εμπορία ρύπων), συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων για να χορηγηθούν ειδικά προνόμια στις χώρες με χαμηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ, υπήρξε αστοχία τόσο της ελληνικής πλευράς, όσο και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τόσο η Ελληνική Πολιτεία, όσο και η Κομισιόν, αγνόησαν τα σαφή σημάδια περαιτέρω ύφεσης της ελληνικής οικονομίας και απέτυχαν να διαβλέψουν τη ραγδαία πτώση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας μας (ως ποσοστό επί του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης) από 62% το 2013 σε 59,7% το 2014, χωρίς προοπτικές θετικής μεταβολής βραχυπρόθεσμα. Το κριτήριο του ΑΕΠ<60% "κλείδωσε" με τα στοιχεία του 2013 και μάλιστα για μια ρύθμιση που θα ισχύσει από το 2020 έως το 2030, αδικώντας κατάφωρα την Ελλάδα.

Η παραπάνω αστοχία οδηγεί σε στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην ευρύτερη περιοχή, γεγονός που αποτυπώνεται και στις πολύ υψηλές εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας από τις γειτονικές χώρες, αλλά και στην αύξηση του συνολικού κόστους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ελλάδα έχει μια ιδιαίτερη γεωγραφική θέση, στην νοτιοανατολική άκρη της Ευρώπης, με μικρές δυνατότητες εκμετάλλευσης φθηνού δυναμικού παραγωγής που υπάρχει στη κεντρική και δυτική Ευρώπη. Όλες οι γειτονικές χώρες, εκτός Ιταλίας, δεν έχουν υποχρεώσεις για την αγορά δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ στην ηλεκτροπαραγωγή τους, είτε επειδή δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση (π.χ. Τουρκία), είτε επειδή έχουν απαλλαγεί λόγω χαμηλού ΑΕΠ (π.χ. Βουλγαρία). Αυτό αφενός επιβαρύνει οικονομικά την Ελλάδα, αφετέρου επιδεινώνει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της περιοχής (Βαλκάνια, ΝΑ Μεσόγειος), γεγονός που συνάδει με τα αποτελέσματα της COP21 και τις ευρωπαϊκές δεσμεύσεις για το Περιβάλλον και το Κλίμα.

Η "αστοχία" αυτή της κυβέρνησης του 2014, θα πρέπει να διορθωθεί εξαντλώντας όλες τις δυνατές ενέργειες σε τεχνοκρατικό και πολιτικό επίπεδο, και μάλιστα εν όψει της επικείμενης διαπραγματεύσεως για την τροποποίηση της Οδηγίας 2003/87/EC, για το σύστημα εμπορίας των δικαιωμάτων εκπομπής αερίων.

Πέραν των ανωτέρω διαπιστώνεται μία δραματική μείωση της λιγνιτικής παραγωγής, ιδιαίτερα το 2016, με ενδεχόμενο αποτέλεσμα την απώλεια εκατοντάδων θέσεων εργασίας στη Δυτική Μακεδονία, όπου λειτουργεί επί σειρά δεκαετιών το ενεργειακό κέντρο της χώρας, με προοπτική περαιτέρω επιδείνωσης. Αντίθετα παρατηρείται μία θεαματική αύξηση της παραγωγής από

φυσικό αέριο, που είναι εισαγόμενο καύσιμο, πράγμα που επιδεινώνει το εμπορικό ισοζύγιο της χώρας μας.

Με βάση τα παραπάνω ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- Ποιες είναι οι συγκεκριμένες ενέργειες και ο σχεδιασμός προκειμένου η Ελλάδα να περιληφθεί στις χώρες για τις οποίες ισχύει η συμμετοχή σε δωρεάν δικαιώματα και στο ειδικό ταμείο εκσυγχρονισμού, δεδομένου ότι από το 2014 το ΑΕΠ μειώθηκε κάτω από το 60%;
- Ποιες είναι οι πολιτικές και οι παρεμβάσεις του Υπουργείου ώστε να αποτραπούν αποφάσεις της ΕΕ με βάση αιτήματα κρατών μελών και ορισμένων ευρωπαϊκών βιομηχανιών να αυξηθεί τεχνητά και υπερβολικά η τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών, πράγμα που θα αποτελούσε καίριο πλήγμα για τη λιγνιτική παραγωγή και θα έθετε, εκτός των άλλων, σε άμεσο κίνδυνο την οικονομία και απασχόληση στη Δυτική Μακεδονία, που- ας σημειωθεί - παρουσιάζει ήδη τους υψηλότερους δείκτες ανεργίας;
- Τι άμεσα μέτρα σκοπεύει να πάρει το Υπουργείο και ποιες πολιτικές πρόκειται να εφαρμόσει για την τόνωση της λιγνιτικής παραγωγής σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Μουμουλίδης Θέμης

Αυλωνίτου Ελένη

Βαρδάκης Σωκράτης

Γάκης Δημήτριος

Γεννιά Γεωργία

Γκιόλας Ιωάννης

Δημητριάδης Δημήτρης (Μίμης)

Εμμανουηλίδης Δημήτρης

Κωνσταντίνεας Πέτρος

Λιβανίου Ζωή

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπαλλής Συμεών

Μπυιάλας Χρήστος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Ντζιμάνης Γεώργιος

Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)

Παπαδόπουλος Νίκος

Παπανάσιου Αικατερίνη

Παπαφιλίππου Γεώργιος

Παυλίδης Κωνσταντίνος

Πρατσόλης Αναστάσιος (Τάσος)

Σεβαστάκης Δημήτριος

Σέλτσας Κωνσταντίνος

Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)

Σπαρτινός Κωνσταντίνος

Συρίγος Αντώνιος